

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm002527

Dane szczegółowe

Właściciel: **Jacek.Ant**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **II Rzeczpospolita (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **stal**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **JSZW**
Wytwórca: **JSZW (Warszawa)**
Średnica: **22.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●--|**
Profil: **(| - dwuwarstwowy, wypukło-płaski**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł

Przeznaczenie

- kolejowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-09-14 14:36**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2022.12.07

Opis guzika btrm002527

Polski guzik kolejowy z orłem wzór 1919

© buttonarium.eu

Awers przedstawia orła państwowego z koroną otwartą (wzór 1928), poniżej umieszczono uskrzydłone, żelazne koło (godło kolejarzy), powyżej zaś widnieje skrót: P. K. P. - Polskie Koleje Państwowe.

Rewers sygnowany: WYBOROWE J. Sz. W.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik należał do polskiego kolejarza, czyli **pracownika kolei**.

Zaraz po odzyskaniu przez Polskę niepodległości wprowadzono następujący wzór guzika kolejowego: orzeł państwowy z koroną zamkniętą (wzór 1919), poniżej uskrzydłone, żelazne koło (godło kolejarzy). Po roku 1927, wraz z wprowadzeniem nowego wizerunku godła państwowego, dokonano zmiany wzoru guzika: orzeł państwowy z koroną otwartą (wzór 1928), poniżej uskrzydłone, żelazne koło (godło kolejarzy), zaś powyżej skrót: P.K.P. Po roku 1945, ponownie na skutek zmiany godła państwowego, wprowadzono nowy wzór guzika - zmiana polegała na usunięciu korony. W 1954 roku ustalono kolejny wzór guzika - samo uskrzydłone, żelazne koło i był on w użyciu do lat 70-tych XX wieku, kiedy to powrócono do rysunku awersu z roku 1945, ale guzik tym razem w wersji plastikowej. Zmiany ustrojowe, które miały miejsce w Polsce po 1989 roku spowodowały powrót do wzoru guzika z roku 1928.

Bezpośrednio po odzyskaniu przez Polskę niepodległości nadzór nad koleją sprawowały Sekcje kolejowe, kolejno w Ministerstwie Kolei Żelaznych, Ministerstwie Kolei oraz Ministerstwie Komunikacji. Przedsiębiorstwo Polskie Koleje Państwowe powstało 24.09.1926 roku. Po roku 2000 utworzono PKP SA oraz wydzielono kilka różnych spółek kolejowych.

Źródła

[Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)

[Kustowski W. - POLSKIE GUZIKI REGULAMINOWE NIEWOJSKOWE od 1918 roku, Kraków 2014](#)

[Wikipedia.pl - Historia kolei w Polsce](#)

[Wikipedia.pl - Kolejarz](#)

[Wikipedia.pl - Polskie Koleje Państwowe](#)

Wytwórca: JSZW (Warszawa)

Jankiel (Jakób) Szpekulant - Firma pod nazwą *Fabryki guzików metalowych i ozdób wojskowych* została założona w conajmniej 1862 roku i mieściła się w Warszawie przy ul. Leszno 1, później przy ul. Dzielnej 4.

Ciekawostka

Według publikacji: *Polskie guziki wojskowe w XX wieku - Katalog z wystawy, Elbląg 1988* firma powstała dopiero w 1884 roku.

Statystyka przemysłu fabrycznego w Królestwie Polskiem w roku 1863

Miasto stołeczne Warszawa

Fabryki przetwarzające płody kruszczowe i ziemne

16. Fabryki guzików i ozdób wojskowych Zakładów 4 zatrudniają 17 robotników, produkują 7,800 tuzinów, za rs. 12,500, wartość surowych materiałów rs. 4,650. Szacunek rs. 2,300. Wartość produkcji wyższa o rs. 1,600 jak w roku 1862^[1].

Źródła

^[1][e-biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego - Gazeta Handlowa. 1865, nr 45 - informacja na trzeciej stronie](#)

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:38**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2022.12.07